

PUUMALAN KUNTA

HIEKKOINNIEMEN RANTA-ASEMAKAAVAN OSITTAINEN KUMOAMINEN

Kaavaselostus

Ehdotus 1.2.2023

Ranta-asemakaavan kumoaminen koskee osaa tilasta Hätinkangas 623-408-1-149

Kaavan vireilletulo: KHall 7.11.2022

Kaavaluonnos: 16.11.-19.12.2022

Kaavaehdotus:

Kaavan hyväksyminen:

Karttaako

Karttaako Oy
kaavoitusinsinööri Hanna Nirkko
Lönnotinkatu 7
50100 Mikkeli
p. 045 253 3454
hanna.nirkko@karttaako.fi
www.karttaako.fi

1. Sisällysluettelo

1.	Perus- ja tunnistetiedot.....	3
1.1.	Tunnistetiedot	3
1.2.	Kaava-alueen sijainti.....	3
2.	Tiivistelmä	3
2.1.	Kaavaprosessin vaiheet	3
2.2.	Ranta-asemakaava.....	3
3.	Lähtökohdat	3
3.1.	Selvitys suunnittelualueen oloista	3
3.2.	Suunnittelutilanne	4
4.	Suunnittelun vaiheet.....	6
4.1.	Ranta-asemakaavan tarve ja päätökset.....	6
4.2.	Kaavan valmisteluvaiheessa saapunut palaute ja tavoitteiden tarkentuminen.....	7
4.3.	Osallistuminen	8
4.4.	Kaavan vaikutukset.....	9
4.5.	Kaavamerkinnot ja –määräykset	10
5.	Asemakaavan toteuttaminen.....	10

Puumalan kunta
Hiekkoinniemen ranta-asemakaavan osittainen kumoaminen

1. Perus- ja tunnistetiedot

1.1. Tunnistetiedot

Ranta-asemakaavan selostus koskee 1.2.2023 päivättyä ranta-asemakaavakarttaa.

Ranta-asemakaavan osittainen kumoaminen koskee osaa tilasta Hätinkangas 623-408-1-149.

1.2. Kaava-alueen sijainti

Hiekkoinniemen ranta-asemakaava sijaitsee noin seitsemän kilometriä Puumalan kunnan taajaman eteläpuolella Hätinvirran lähialueella Hätinniemessä (ks. kansikuva).

2. Tiivistelmä

2.1. Kaavaprosessin vaiheet

Kaavaprosessi on lähtenyt liikkeelle Pohjois-Savon ELY-keskuksen, kunnan ja kaavoittajan käymän työneuvottelun perusteella 9.9.2022.

Kaavaluonnos asetettiin nähtäville 16.11.2022 (vireillepano). Kaavaluonnoksesta jätettiin 3 lausuntoa ja yksi huomautus.

Kaavaehdotus asetetaan nähtäville xxx.2022. Kaavaehdotuksesta jätettiin xxx lausuntoa.

2.2. Ranta-asemakaava

Ranta-asemakaavalla kumotaan osittain Hiekkoinniemen ranta-asemakaavaa tilan Hätinkangas 623-408-1-149 alueelta. Ranta-asemakaavan kumoamisen tavoitteena on mahdollistaa maantien 15123 Hätinvirran lossin korvaaminen sillalla tiesuunnitelman mukaisesti. Lintusalon maantien parantamista varten kyseistä ranta-asemakaavaa on jo kertaalleen kumottu myös osittain (kvalt 14.12.2015 § 47). Informatiivisena kartalla esitetään myös aiempien tieliittymien sijainnin kumoaminen (nuolimerkinnät), sillä liittymien sijainti tulee uuden tiesuunnitelman mukaisesti muuttumaan.

3. Lähtökohdat

3.1. Selvitys suunnittelualan oloista

3.1.1. Alueen yleiskuvaus

Alue sijaitsee Puumalan kunnassa, Hätinvirran rannalla Hätinniemessä. Alueen pinta-ala on n. 0,3 ha.

3.1.2. Rakennettu ympäristö

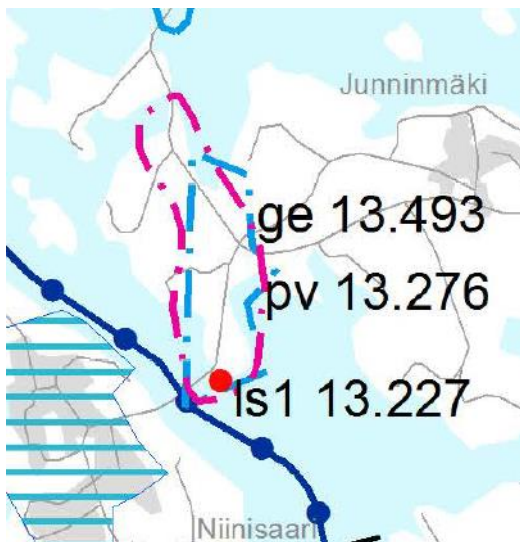
Suunnittelualaue on rakentumaton ja metsätalouskäytössä.

3.1.3. Maanomistus

Alueen maat ovat yksityisessä omistuksessa.

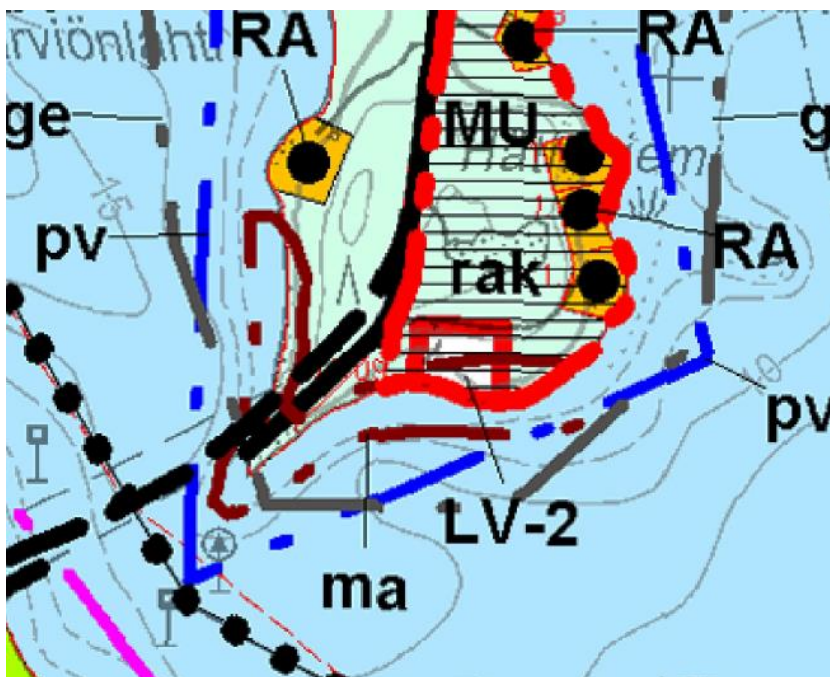
3.2. Suunnittelutilanne

Etelä-Savon maakuntakaava on saanut lainvoiman 4.10.2010. Maakuntakaavassa suunnittelualueelle on osoitettu arvokas geologinen muodostuma (ge 493) sekä pohjavesialue (pv 276). Alueen läheisyyteen maakuntakaavassa on osoitettu lisäksi venevalkama sekä laivaväylä.

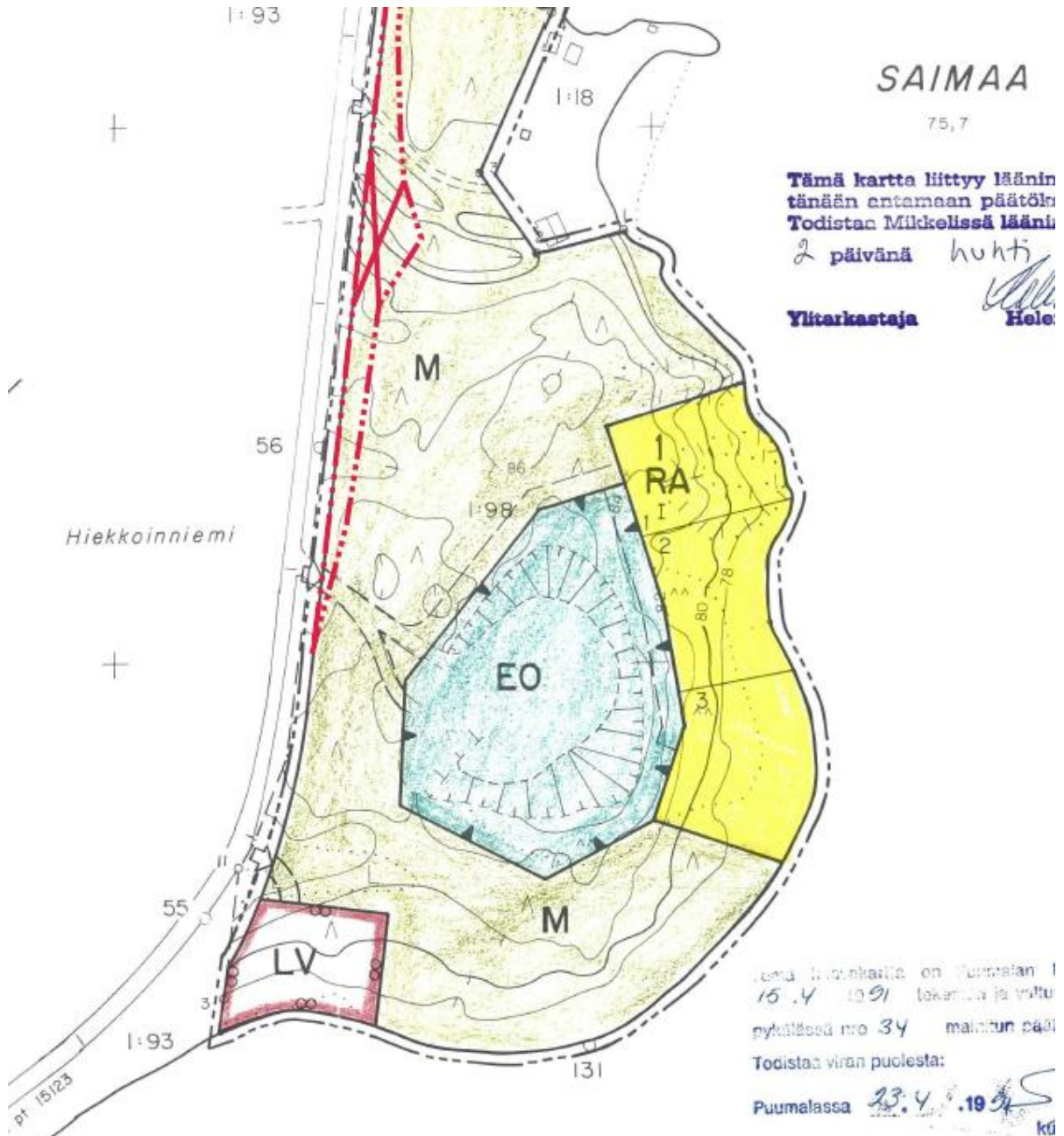
Kuva: Ote Etelä-Savon maakuntakaavayhdistelmästä

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt 8.12.2014 Lietvesi – Suur-Saimaan osayleiskaavan päivityksen (voimaan 17.3.2016). Yleiskaavassa varsinainen kapea ja pienialainen kumoamisalue on osoitettu merkinnällä MU, Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on ympäristöarvoja ja ulkoilun ohjaamistarvetta. Lisäksi alueelle on osoitettu tärkeä tai vedenhankintaan soveltuva pohjavesialue (pv) ja arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma (ge), kuten maakuntakaavassakin. Ranta-asemakaava-alue on osoitettu informatiivisena (rak).

Kuva: Ote Lietvesi – Suur-Saimaa osayleiskaavan päivityksestä.

Voimassa olevassa Hiekkoinniemen ranta-asemakaavassa (vahvistettu 2.4.1992) suunnittelualue on osoitettu maa- ja metsätalousalueeksi. Nyt käsiteltävän alueen **vieressä** on jo aiempi kumoamisalue, jonka valtuusto on hyväksynyt 14.12.2015 § 47 (alla olevassa kartassa punaisella merkitty alue).

Kuva: Ote nykyisestä Hiekkoinniemen ranta-asemakaavasta

4. Suunnittelun vaiheet

4.1. Ranta-asemakaavan tarve ja päätökset

Pohjois-Savon ELY-keskus on laadituttanut tiesuunnitelman: Maantien 15123, Hätingvirran lossin korvaaminen sillalla (20.6.2022). Tiesuunnitelman on laatinut WSP Finland Oy. Tiesuunnitelma on käynyt lausuntokierroksella ja sitä on päivitetty 31.12.2022. Tiesuunnitelma on asetettu nähtäville vuoden 2023 alussa.

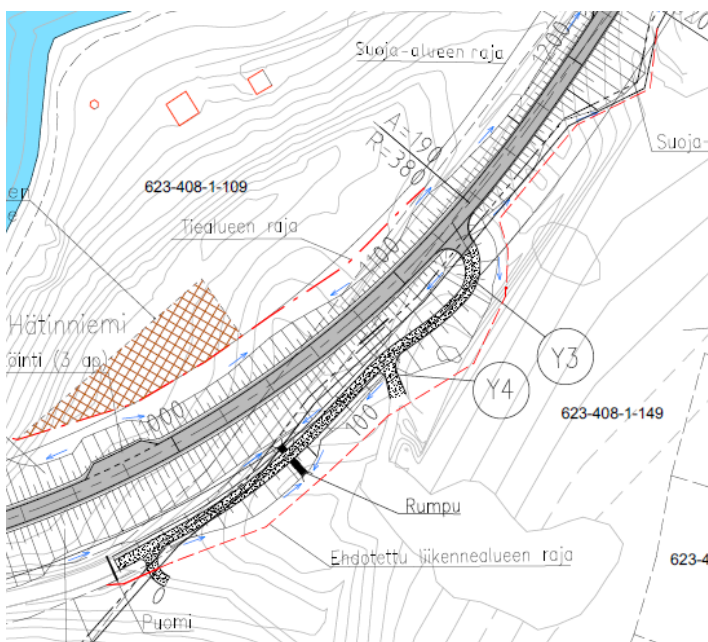
Tiesuunnitelman toteuttamiseksi on syytä kumota Hiekkoinniemen ranta-asemakaavaa pieneltä osin. Kaavan laatijana toimii Karttaako Oy. Kaavan ja tiesuunnitelman tavoitteena on mahdollistaa maantien parantaminen. Ranta-asemakaavan nykyiset kulkuyhteydet järjestellään tiesuunnitelmalla uudelleen.

Otteita tiesuunnitelmasta ja kaavaratkaisun perusteet:

Yleisesti todettuna lossiyhteydet aiheuttavat tienpitäjälle merkittäviä vuosittaisia käyttökustannuksia ja suhteellisen lyhyellä välillä liikennöivä lossi on usein kannattavaa korvata kiinteällä yhteydellä. Tämä hanke koskee tällaista toimenpidettä.

Alueella on tehty kasvillisuus- ja luontotyyppikartoitus syksyllä 2021. Hätingvirran pohjoispuolella alue on mäntyä kasvavaa talousmetsää. Sen kasvillisuustyyppi on kuiva kangas ja kenttäkerroksen valtalajeja ovat puolukka, kanerva, mustikka ja variksenmarja. Alueen kaakkoisrinteellä järven rannalla metsä on hieman muuta aluetta tuoreempaa ja mustikkavaltaisempaa. Puusto on lähes yksinomaan mäntyä, jonka ikä vaihtelee kuvioittain taimikosta varttuneeseen puustoon. Männyn seassa kasvaa joitakin koivuntaimia ja katajaa. Alueella on myös yksi avohakkuualue ja hiekkakuoppa.

Suunnittelualueella ei ole Museoviraston rekisteritietojen perusteella tiedossa muinaisjäännöksiä. Savonlinnan maakuntamuseon lausunnon mukaan Hätingvirran pohjoisrannalla oleva Hätingniemi on otollinen paikka esihistorialliselle asutukselle. Keväällä 2022 ELY-keskuksen teettämän arkeologisen tarkastuksen mukaan alueelta ei kuitenkaan löytynyt merkkejä esihistoriallisesta asutuksesta.

Kuva: Tiesuunnitelmassa ehdotettu liikennealueen rajaus (punainen katkoviiva) = kumottavan alueen rajaus ranta-asemakaavassa. Hankkeen toteuttaminen vaatii lisää tiealuetta uudelle tielinjauksen ja sillan tulopenkereiden osalle. Kaavaa kumotaan noin 2930 neliömetrin alueelta.

4.2. Kaavan valmisteluvaiheessa saapunut palaute ja tavoitteiden tarkentuminen

Puumalan kunnanhallitus päätti kokouksessaan 7.11.2022 asettaa vireille tulleen Hiekkoinniemen ranta-asemakaavan osittaisen kumoamisen valmisteluaineiston nähtäville. Aineisto oli nähtävillä Puumalan kunnan teknisellä osastolla sekä kunnan verkkosivuilla 16.11.-19.12.2022 ja siitä kuulutettiin kuulutuksella Puumala-lehdessä sekä kunnan verkkosivuilla 16.11.2022. Lähimpiä kaavanmuutosalueen maanomistajia tiedotettiin vireilletulosta kirjeitse. Aineistosta pyydettiin lausunnot viranomaisilta ja osalliset saivat jättää asiassa mielipiteensä nähtävilläoloaikana. Nähtävilläoloaikana saapui kolme lausuntoa sekä yksi huomautus. Alla saapuneet lausunnot ja mielipide referoituna ja niihin annetut vastineet:

Etelä-Savon ELY-keskus (maankäyttö) 7.12.2022. Ranta-asemakaavan vähäinen kumoaminen liittyy maantien 15123 laadittavana olevan tiesuunnitelman toteuttamiseen. Tiesuunnitelman ja kaavamuuosprosessin yhteydessä on tehty riittävät selvitykset, joiden mukaan kaavan kumoamisella ei ole erityisiä vaikutuksia ympäristöön tai maankäyttöön liittyviä vaikutuksia. Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ei ole huomautettavaa kaavan kumoamisen luonnoksen takia.

VASTINE: Merkitään lausunto tiedoksi

Etelä-Savon maakuntaliitto 18.12.2022. Etelä-Savon maakuntaliitolla ei ole huomautettavaa luonnosvaiheessa olevasta Hiekkoinniemen ranta-asemakaavan osittaisesta kumoamisesta.

VASTINE: Merkitään lausunto tiedoksi.

Pohjois-Savon ELY-keskus 19.12.2022. Siltahankkeen toteuttaminen vaatii lisää tiealuetta uudelle tielinjaukselle, sillan tulopenkereille ja niistä johtuville liittymäjärjestelyille. Pohjois-Savon ELY-keskuksen Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueen näkemyksen mukaan kumottava alue vastaa pääosin päivitetystä tiesuunnitelmassa osoitettua tilantarvetta. Ennen kaavaehdotuksen nähtävillälaittoa on syytä vielä tarkistaa hankkeen projektipäälliköltä (POS ELY), että tilantarve vastaa tiesuunnitelman tilantarpeita paaluvälillä 1150-1200, Y3 liittymän koillispuolella.

VASTINE: Tilantarve on tarkistettu 31.12.2022 päivätystä tiesuunnitelmasta asemoimalla suunnitelma ja ranta-asemakaava päällekkäin. Paaluvälin kohdilta ranta-asemakaavaa on osittain kumottu jo vuonna 2015.

Aikanaan laaditun ranta-asemakaavan (vahvistettu 2.4.1992) liittymiä osoittavat nuolimerkinnot, eivät nykykäsitteiden mukaan ole lainvoimaisia kaavamerkintöjä, koska ne on merkitty kaavoitetun alueen ulkopuolelle, ilman LT (maantien alue) -merkintää. Ranta-asemakaavojen yhteydessä ei yleensä ole edellytetty LT-alueen sisällyttämistä kaava-alueeseen. Näin ollen esitetään, että kaavan nuolimerkinnot "häivytetään" kaavakartalta jollain sopivalla "rasti päälle" -merkinnällä. Ranta-asemakaavan nykyiset kulkuyhteydet järjestellään joka tapauksessa tiesuunnitelmalla, joka on syytä mainita myös kaavaselostuksessa.

VASTINE: Nuolimerkinnot viivataan yli, vaikkakin ne jäävät kaava-alueen ulkopuolelle, kuten POS ELY lausunnossaan viittasikin ja ovat siten ainoastaan informatiivisia. Kirjataan kaavaselostukseen, että kulkuyhteydet järjestellään tiesuunnitelmalla.

Huomautus/ mielipide 19.12.2022. Toivomme alueen säilyvän mahdollisimman luonnonmukaisena sillan rakentamisesta huolimatta. Sen ohella, että tämä vaikuttaa oman kesäpaikkamme viihtyisyyteen ja taloudelliseen arvoon, luonnonympäristöllä on vaikutusta myös laajemmin Puumalaan. Jos sillan rakentamisessa edetään, pyydän ottamaan huomioon seuraavaa:

- 1) suunnitelma sillasta ja sille johtavasta tiestä tulee tehdä luontoa ja maisemaa kunnioittaen
- 2) rakentamisen jäljet, penkereet yms. tulee maisemoida välittömästi ja huolellisesti
- 3) silta ja sille johtava tie tulee tehdä sellaisella rakenteilla ja päällysteellä, että liikenteestä aiheutuu mahdollisimman vähän melua.

4) Häntinniemen muoto huomioon ottaen on perusteltua, että tien linjaus siirtyy siltaa lähestyttäessä esitetyllä tavalla nykyistä maantietä länemmäksi.

Nykyinen maantiehän ei kulje niemen korkeimmalla kohdalla, vaan harjun idänpuoleista rinnettä pitkin. Länemmäksi siirtyvä linjaus a) mahdollistaa vanhan tiealueen käyttämisen mökkitonttien liittymiin ja b)

koska maa nousee länempänä korkeammalle, se antaa paremman lähtökohdan sillalle.

5) Siltaa lähestyvä tie tai sen pengeri ei saa missään kohden siirtyä eikä laajentua idän suuntaan.

Tämä on erityisen tärkeää mökkitonttimme (1:18) kohdalla, koska tonttimme ja nykyisen tien välissä on luonnollinen syväne. Sellainen johtaisi puiden kaatamiseen ja edellyttäisi merkittävää maantäyttöä. Koska tien linjaus joka tapauksessa tuon kohdan jälkeen siirtyy länemmäksi, nämä olisivat tarpeettomia kustannuksia ja ympäristö/maisemahaittoja. Jos tietä tai sen perustuksia joudutaan tuossa kohden laajentamaan tai siirtämään, sen tulee tapahtua lännen suuntaan, jossa maata on jo valmiiksi ja jonne tie on kääntymässä muutenkin.

Kiitän mahdollisuudesta antaa mielipiteemme tästä siltahankkeesta. Sen vaikutukset tulevat olemaan kesäpaikkamme ja sitä ympäröivän luonnon kannalta merkittäviä, ja pyydämme että negatiivisia vaikutuksia mm. edellä kuvatuilla tavoilla mahdollisimman paljon minimoidaan.

Koska Puumala on arvostettu kesämökkikunta ja kaunis luonto houkuttelee myös matkailijoita, mahdollisimman luonnonmukaiset ja maisemaan istuvat ratkaisut ovat myös Puumalan kunnan etu.

VASTINE: *Huomautuksen tekijälle annettu 31.1.2023 sähköpostitse tieto varsinaisen tiesuunnitelman nähtävilläolosta (Pohjois-Savon ELY-keskus, kuulutus). Tiesuunnitelman sisältöön voi siten pyrkiä vaikuttamaan jättämällä tiesuunnitelmasta huomautus. Kaavan osittainen kumoaminen ainoastaan mahdollistaa tiesuunnitelman mukaisen tien rakentamisen, mutta suunnitelman yksityiskohtiin ei kaavan kumoamisella voida vaikuttaa.*

Huomautuksessa viitatus kiinteistön länsipuolelle on laadittu kaavan osittainen kumoaminen jo vuonna 2015 (Puumalan kunnanvaltuusto 14.12.2015 § 47). Se mahdollistaa tielinjauksen sen aikaisen tiesuunnitelman mukaisesti. Nyt kumottava alue (maa- ja metsätalousaluetta) sijoittuu aiemmin kumottavan alueen eteläpuolelle maa-ainestenottoalueen länsipuolelle. Kumoamisalueelle tulee sijoittumaan pääsääntöisesti risteysaluetta.

Annetun palautteen perusteella informatiiviset nuolimerkinnot merkitään kaavakartalla vielä kumottavaksi Pohjois-Savon ELY-keskuksen antaman palautteen perusteella. Muita muutoksia ei ole tarpeen kaavakarttaan tehdä. Kaavaselostusta on päivitetty tarpeellisilta osin.

4.3. Osallistuminen

4.3.1. Osalliset ja yhteistyötahot

Osallisia ja yhteistyötahoja kaavahankkeessa ovat ainakin seuraavat tahot:

- Suunnittelualueen ja sen lähialueen maanomistajat
- Suunnittelualueen ja sen lähialueen asukkaat ja näillä alueilla työskentelevät
- Kunnan luottamuselimet ja hallintokunnat
- Etelä-Savon ELY-keskus
- Pohjois-Savon ELY-keskus
- Etelä-Savon maakuntaliitto

4.3.2. Vireilletulo

Kaava vireilletulosta tiedotettiin kaavaluonnoksen nähtävilläolon yhteydessä 16.11.2022. Kaavasta ei ole tarpeen laatia osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa, koska kyseessä on vaikutuksiltaan vähäinen asemakaavan kumoaminen (MRL 63 §).

4.3.3. Osallistuminen ja vuorovaikutus

Kaavaluonnos asetettiin nähtäville marras-joulukuussa 2022 ja siitä pyydettiin lausunnot tarvittavilta viranomaisilta.

Kaavaluonnoksen nähtävillä olosta tiedotettiin kunnan ohjeiden mukaan. Osallisilla on tällöin ollut mahdollisuus kertoa mielipiteensä valmisteluvaiheen aineistosta.

Alkuvuoden 2023 aikana edetään ehdotusvaiheeseen. Kaavaehdotus asetetaan nähtäville, jolloin osalliset voivat jättää muistutuksen aineistosta. Myös viranomaislausunnot pyydetään. Tavoitteena on saada kaavan kumoaminen kunnanvaltuuston hyväksymiskäsittelyyn talvella 2023.

4.3.4. Viranomaisyhteistyö

Viranomaisilta pyydetään lausunnot kaavaluonnoksesta ja -ehdotuksesta.

4.3.5. Hankkeen tavoitteet

Kaavan tavoitteena on mahdollistaa maantien 15123 parantaminen tiesuunnitelman mukaisesti.

4.4. **Kaavan vaikutukset**

Tiesuunnitelman vaikutuksia arvioidaan laajasti itse tiesuunnitelman yhteydessä. Kumoaminen on toteava.

4.3.1 Suhde maakuntakaavaan ja yleiskaavaan

Maakuntakaavan huomioon otto

Maakuntakaavan sisältö on esitetty kohdassa 3.2. Ranta-asemakaavan pienimuotoisella kumoamisella ei vaaranneta pohjavesialuetta tai arvokkaan harjuaalueen arvoja.

Yleiskaavan huomioon otto

Yleiskaavan sisältö on esitetty kohdassa 3.2. Ranta-asemakaavan pienimuotoisella kumoamisella ei vaaranneta maa- ja metsätalousvaltaisen alueen ympäristöarvoja, ulkoilun ohjaamistarvetta, pohjavesialuetta tai arvokkaan harjuaalueen arvoja. Ranta-asemakaavan kumoamisen myötä siirrytään tällä alueella yleiskaavan ohjaukseen (maantien reuna-alue).

4.3.2 Luontoarvot ja maisema

Alueen maisema ja luonnonolot eivät tule merkittävästi muuttumaan kaavan kumoamisen myötä.

4.3.3 Liikenteelliset vaikutukset

Kaavaratkaisu nojautuu jo olemassa olevaan tiesuunnitelmaan.

4.3.4 Alueen virkistystarpeiden suuntautuminen

Tila on yksityisessä maa- ja metsätalouksikäytössä, eikä alueella ole varsinaista yleistä virkistyskäyttöä.

4.3.5 Sosiaaliset vaikutukset

Sosiaaliset vaikutukset ja mahdolliset häiriöt naapureille jäävät olemattomiksi ranta-asemakaavan kumoamisen myötä.

4.3.6 Taloudelliset vaikutukset

Kaavan kumoaminen ei aiheuta kunnalle tai maanomistajalle taloudellisia velvoitteita.

4.5. Kaavamerkinnät ja -määräykset

Kaavamerkinnät ja -määräykset ovat selostusosan yhteydessä.

5. Asemakaavan toteuttaminen

Asemakaavan toteuttamista ohjaa kaavakartan ohella tämä selostus. Aluetta voidaan alkaa toteuttamaan heti kun kaava on saanut lainvoiman. Hankkeen rakentamista aloitettaessa tiealue ja tarvittavat oikeudet otetaan haltuun maantietoimituksessa tiesuunnitelman hyväksymispäätöksen nojalla.

Karttaako Oy

Mikkelissä 1.2.2023

Hanna Nirikko

kaavoitusinsinööri